

Aihe: Hallintovaliokunta torstai 08.04.2021 klo 11.45 / HE 242/2020 vp / Lausuntopyyntö
Asia: HE 242/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

Lapin liitto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa sekä hyvästä lainvalmistelusta.

Kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttaminen

Vastauksena lausuntopyyntöön Lapin liitto esittää seuraavaa:

Kuntien alijäämän kattaminen

Kuntalain 110 §:än lisättävä täsmennys on tarkoituksenmukainen ylijäämätilanteessa, mutta helpottaa vain niiden kuntien tilannetta, joilla talous on tasapainossa. Sen sijaan se ei helpota niiden kuntien tilannetta, joilla alijäämäkehitys on jatkunut pidempään. Lapin liitto esittää, että kuntalain taloussuunnitelmakohtaan tulee kirjata selkeästi taloudellisessa ahdingossa olevien kunnille sallittavaksi keinoksi kirjanpidon toimenpiteet tulojen lisäyksen ja menojen vähennyksen ohella.

Kunnilla, joilla on kattamatonta alijäämää taseessa, on usein omaisuutena myös käytöstä poistettavia, huonokuntoisia kiinteistöjä, joiden käyttötarkoitus on hävinnyt tai häviämässä väestömuutosten tai muun syyn vuoksi. Nämä arvonsa menettäneet kiinteistöt rasittavat kunnan taloutta ylläpitokustannuksina ja niiden poistaminen taseesta on mahdotonta jo kertyneiden alijäämien vuoksi. Tähän tulee kuntalaissa kirjata selkeä lainsäädännöllinen helpotus ja kirjanpidolliset keinot, miten kunnat voivat tässä tilanteessa toimia ja saada tältä osin talouttaan kuntoon.

Kunnille voisi lainsäädännöllä antaa edellä kuvatuissa tilanteissa taloudellinen liikkumavara tältä osin määräajaksi esimerkiksi valtiovarainministeriön erillispäätöksellä. Tätä on esitetty VM:lle lappilaisten kuntien toimesta, mutta tähän ei ole löydetty ratkaisua. Nyt tämän ratkaisun paikka olisi lainsäädännöllisesti mahdollinen ja auttaisi erittäin vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia.

Sähköistä kokousta koskeva säätely

Monipaikkaisuus ja monikanavaisuus sekä äänestysmenettelyjen salliminen myös hybridimallilla kirjattava selkeästi lakiin, jotta ei jää menettelyvirhetulkinnoille mahdollisuutta.

Kuntayhtymien rakennejärjestelyjä koskeva säätely / Varainsiirtoverolain muutos

Varainsiirtoverolain (931/1996) 4 §:ä tulisi muuttaa kuntayhtymien ja kuntien välisten siirtojen lisäksi kunnan 100-prosenttisesti omistaman yhtiön ja säätiön sekä kunnan välisen siirron osalta niin, että varainsiirtoveroa ei tulisi suorittaa tällaisen muutoksen yhteydessä.

Perusteluna tälle on eräiden kunnan toimintoina olevien palvelujen muutospaineet markkinaehtoisuuden rajan täytyessä (muun muassa ruokapalvelut, yritystilat), jotka edellyttävät tällaisen kunnan aiemmin omana toimintana olleen toiminnan eriyttämistä yhtiöksi ja siinä yhteydessä tapahtuvan liiketoimintaan liittyvän kiinteistöjen ja muun omaisuuden siirron yhtiölle. Varainsiirtoveron suorittaminen tällaisessa yhteydessä on kohtuutonta, koska aiemmin kuntatoimintana olleet tilat on hankittu

pääosin julkisella rahoituksella ja tuella. Mikäli tällä muutoksella on vaikutusta muiden verolakien sisältöön, niin varainsiirtoverolakiin tehty lisäys ja/tai muutos tulee huomioida myös näissä.

Mika Riipi
Maakuntajohtaja
Lapin liitto

